

Pedra del diable

Vilassar de Dalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Camí antic de Vilassar a Vallromanes
Emplaçament Al NO del terme municipal a tocar amb Vallromanes
Alçada: 339

Coordenades:

Latitud: 41.525
Longitud: 2.32972
UTM Est (X): 444078
UTM Nord (Y): 4597257

Classificació

Número de fitxa 08214 - 277
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Prehistòric
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: es troba partida en dos fragments
Protecció Legal
Observacions protecció: Llei del Patrimoni Cultural catala 9/1993
Número inventari Si (1266 CC.AA)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: 08213A009000170000JI
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dv., 16/01/2015 - 01:00

Descripció

Des de Vilassar de Dalt s'hi pot accedir des del torrent de Can Balleu fins enllaçar amb el camí de Can Gurguí. Es tracta d'un gran bloc granític treballat per les dues cares laterals en arrodoniment. La part superior presenta dos trencaments i una de les parts trencades es troba a la part inferior del camí a 10 metres del bloc. Es troba a peu de camí en posició horitzontal fruit d'un moviment de terres. Presenta una marca serpentiforme a la part superior (probablement senyal de la màquina fruit del moviment del seu lloc original) i tres marques a la part mitjana (d'origen mecànic fruit del mateix moviment o de tascons de trencament).

La base és sensiblement més ampla però destaca que tot el bloc té un gruix regular de 33 cm.

Tot i que per alguns la seva classificació com a menhir estaria clara, cal tenir present que no s'ha trobat material arqueològic associat que pugui datar amb seguretat la seva antiguitat. Al mateix temps sembla evident la seva utilització com a fita de terme.

Observacions:

El mapa "Descripcion topografica del lugar i termino de San Gines de Vilassar" de l'any 1777 marca un "mojon" o fita al límit del terme entre Vilassar de Dalt, Vallromanes i Premià de Dalt que per ubicació seria la pedra objecte del present estudi que, actualment, es troba al límit de les tres poblacions.

Història

Diferents informacions orals i escrites ens parlen de l'existència d'un menhir al camí de Vallromanes a Vilassar. La notícia més antiga ens la proporciona Marià Ribas (1952), diu: "S'ha parlat de l'existència de dos altres menhirs, un al peu del camí que va de Sant Genís de Vilassar a Vallromanes, a uns tres quilòmetres de la Roca d'en Toni, i un altre, també prop d'aquest lloc, i ran del camí que condueix a Òrrius". També Pau Ubach (1994) en parla: "...vàrem tenir la sort de contactar amb persones grans que ho havien vist i que ens varen parlar del menhir conegut per la "Pedra del Diable", que es trobava en el peu del camí que va de Vilassar per Pedrells a Can Gurguí, que ells havien vist dret: per indicacions seves, anàrem al lloc indicat i encara vàrem poder veure la pedra ajaguda ran del camí: era de granit i les seves mides aproximades feien dos metres trenta-cinc centímetres de llargada per uns seixanta-sis centímetres d'amplada, per cinquanta centímetres de gruix. No hi havia cap dubte, era un menhir. Uns quants anys més cap aquí va ser trencada, sense cap mirament, quan eixamplaven el camí..."

L'any 2002, durant la realització del Mapa del Patrimoni cultural i natural de Vallromanes, per encàrrec de la diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Vallromanes, Jordi Montlló (2002) va documentar la llegenda relacionada amb la Pedra del Diable, que li va explicar el senyor Corbera. La pedra en qüestió no la va inventariar perquè s'ubicava en terme municipal de Vilassar de Dalt. El 2006 en va publicar la notícia (COLL, R. i MONTLLÓ, J:2006): "A Vallromanes existeix un paral·lel d'aquesta llegenda, inèdit fins allà on arriben els nostres coneixements. Fa referència a una gran pedra, anomenada la Pedra del Diable, que hi ha al peu del camí que va des de Vilassar de Dalt per Pedrells cap a Can Gurguí, i que fou deixada allà mecànicament en arreglar el camí. La llegenda fou recollida de forma oral l'any 2002".

El senyor Toni Ibáñez de Vallromanes, l'any 2007, es posa en contacte amb el Museu de Vilassar de Dalt i els passa informació oral sobre la Pedra del Diable. Segons explica en "Manel San Francisco Andreu i la seva família vivien a la masia de Can Raspall, situada entre Can Gurguí i cal Fuster. Aquesta masia era, abans que fessin cal Duch, la casa més propera a la Pedra del Dimoni. En Manel m'ha confirmat el que m'havia dit sa germana: la Pedra estava plantada ran de camí i tenia un forat al mig... No estava ben bé recta, sinó inclinada... la tradició oral parlava de que la pedra creixia... Segons ell, va estar dreta fins als

anys seixanta. Ell ha dit "fins a la Constitució", és a dir , fins a l'arribada de la democràcia.

Bibliografia

- COLL, Ramon i MONTLLÓ, Jordi (2006). Sobre algunes llegendes i tradicions referents al dolmen de Can Boquet; XXII Sessió d'Estudis Mataronins; Museu Arxiu de Santa Maria. Mataró, 2006.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (1983). Inventari del patrimoni arqueològic del Maresme. Vilassar de Dalt. Departament de Cultura de la Generalitat. Barcelona.
- MONTLLÓ BOLART, Jordi (2002) Mapa del patrimoni cultural i natural de Vallromanes. Diputació de Barcelona i Ajuntament de Vallromanes.
- ORTEGA, Enric (2007). Localitzat un menhir prehistòric a Vilassar de Dalt.
<http://www.vilassar.cat/document.php?id=2210>
- RIBAS, Marià (1952). El poblament d'Ilduro. Institut d'Estudis Catalans, Barcelona.
- UBACH, Pau (1994). Memòries etno arqueològiques. Vilassar de Dalt, 1934-1993. 6.000 anys d'història en el Maresme. Col·lecció El Montalt, núm. 18. L'Aixernador edicions. Argentona.

